

Statsrevisorernes Sekretariat
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

FORSVARSMINISTEREN

2. marts 2016

MINISTERREDEGØRELSE TIL BERETNING 8/2015 OM FORSVARETS HÅNDTERING AF TAB OG FUND AF VÅBEN OG AMMUNITION

Jeg fremsender hermed min redegørelse til beretning 8/2015 om Forsvarets håndtering af tab og fund af våben og ammunition. Redegørelsen omhandler de foranstaltninger og overvejelser, beretningen har givet anledning til.

Statsrevisorerne finder *"det helt uacceptabelt, at Forsvaret ikke har en betryggende håndtering af tab og fund af våben og ammunition."*

Jeg tager både Rigsrevisionens konklusioner og Statsrevisorernes kritik til efterretning. Registrering af tab og fund af våben og ammunition tager jeg selvsagt dybt alvorligt. Derfor ser jeg med stor alvor på kritikken, som har givet anledning til en række overvejelser. På denne baggrund er der iværksat en række tiltag, som beskrives nedenfor.

Rigsrevisionens undersøgelse har blandt andet vist, at

- *Forsvarets efterlevelse af den del af Forsvarets sikkerhedsbestemmelse, som vedrører håndtering af tab og fund af våben og ammunition, er ikke tilfredsstillende.*
- *Forsvarets årlige opgørelser af tab og fund af våben og ammunition er ikke baseret på et fuldstændigt grundlag, og er dermed ikke korrekte.*
- *Når det konstateres, at en hændelse ikke er rapporteret som forudsat, sker der ikke en opfølgning.*

Den Værnsfælles Forsvarskommando har oplyst, at der er nedsat en arbejdsgruppe, som skal give forslag til den militære sikkerhedstjenestes fremtidige ordning, herunder etablering af et tilsyns- og kontrolregime. I den forbindelse vil der blive lagt vægt på rapporteringsforpligtelserne som anført i sikkerhedsbestemmelsen.

Statsrevisorerne kritiserer i den forbindelse,

- *at Forsvaret løber en sikkerhedsmæssig risiko ved ikke at efterleve egen sikkerhedsbestemmelse vedrørende håndtering af tab og fund af våben og ammunition.*

Rigsrevisionens undersøgelse har blandt andet vist, at

- *Forsvaret udarbejder ikke alle de hændelsesrapporter, som de skal i henhold til sikkerhedsbestemmelsen. Det betyder bl.a., at der er fund af våben, som ikke kan relateres til tidligere registrerede tab.*
- *Forsvarets rapporteringer om tab og fund af våben og ammunition ikke i alle tilfælde er i overensstemmelse med Forsvarets sikkerhedsbestemmelse.*

Som konsekvens af Rigsrevisionens kritik og opfattelsen af, at Forsvaret ikke har en betryggende håndtering af tab og fund af våben og ammunition, har Forsvarschefen og Chefen for Hjemmeværnet indskærpet over for henholdsvis cheferne i Den Værnsfælles Forsvarskommando og Hjemmeværnet, at tab og fund af våben og ammunition skal behandles i overensstemmelse med de relevante kapitler i Forsvarets sikkerhedsbestemmelser. Herunder at der skal foretages fornøden undersøgelse og inddragelse af auditører og politi, samt at der skal rapporteres som angivet i sikkerhedsbestemmelserne og følges op på sagerne.

Forsvarets Efterretningstjeneste har medio oktober 2015 i et nyhedsbrev til myndighederne udsendt en indskærpelse vedrørende rapportering.

Forsvarets Efterretningstjeneste har endvidere igangsat revision af Forsvarets sikkerhedsbestemmelse vedrørende rapportering. Dette sker i samråd med Den Værnsfælles Forsvarskommando og Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse. Hensigten er at samle bestemmelsesgrundlaget vedrørende rapportering ét sted i bestemmelserne, således at bestemmelserne for rapportering står klarere og mere præcise for brugerne.

Forsvarets Auditørkorps har oplyst, at Generalauditøren hvert år udarbejder en årlig indsatsplan for kvalitets- og legalitetskontrollen med tematiserede fokusområder, hvor der er behov for en særlig indsats. Generalauditøren har indarbejdet bortkomst og tilvejebringelse af våben og ammunition i indsatsplanen for 2016.

I relation til hændelsesrapporter fremgår det af Rigsrevisionens beretning, at

- *Forsvaret mister flere våben og mere ammunition, end der fremgår af Forsvarets opgørelser.*
- *Forsvaret ikke udarbejder alle de hændelsesrapporter, de skal i henhold til sikkerhedsbestemmelsen.*
- *Politiet og Forsvarets Auditørkorps ikke bliver orienteret og inddraget i relevant omfang.*

Jeg noterer mig Rigsrevisionens konklusioner og skal i relation til spørgsmålet om, hvornår der skal ske politianmeldelse, bemærke, at dette vil blive præciseret i sikkerhedsbestemmelsen, så det fremgår mere tydeligt, at politianmeldelse ikke foretages i alle tilfælde. Den Værnsfælles Forsvarskommando har i den forbindelse oplyst, at der kan være tilfælde, hvor der ikke foretages politianmeldelse ved tab af våben og ammunition. Eksempelvis foretages ikke politianmeldelse af tab af våben og ammunition i havet under sejlads, alene fordi havdybden typisk umuliggør bjærgning. Tilsvarende foretages der som udgangspunkt ikke politianmeldelse af tab af våben og ammunition i forbindelse med kamphandlinger under internationale operationer. Der vil imidlertid skulle foretages en rapportering af hændelsen i overensstemmelse med sikkerhedsbestemmelsen.

Som nævnt oven for revideres sikkerhedsbestemmelserne, således at rapporterings- og anmeldelsesforpligtelserne fremstår tydeligere for brugeren.

På baggrund af Rigsrevisionens beretning vil Forsvarets Auditørkorps foretage en gennemgang af alle militære straffesager vedrørende bortkomne våben, ammunition og eksplosivstoffer for perioden 2010 til juni 2015, som er indberettet/anmeldt til Forsvarets Auditørkorps. Sagerne gennemgås med henblik på at vurdere omfanget og karakteren af de sager, som Forsvarets Auditørkorps får underretning om, herunder af hvem og i hvilken form disse foretages.

På denne baggrund vil Forsvarets Auditørkorps drøfte med Forsvarschefens sikkerhedsudvalg og Forsvarets Efterretningstjeneste, hvordan det sikres, at auditørkorpset fremadrettet inddrages i relevant omfang i forbindelse med tab og fund af våben, ammunition mv.

I relation til regnskabsmæssige registreringer og opfølgning fremgår det af Rigsrevisionens beretning, at

- *der ikke er en tilstrækkelig sammenhæng mellem de regnskabsmæssige registreringer af tab og fund af våben og ammunition i DeMars og rapporteringerne i henhold til sikkerhedsbestemmelsen.*
- *Forsvaret mister flere våben og mere ammunition, end det, der fremgår af Forsvarets årlige opgørelser.*
- *Forsvarets it-systemer og registreringer understøtter ikke, at Forsvaret ikke kan udarbejde en pålidelig opgørelse af tab og fund af våben og ammunition.*
- *Når det konstateres, at en hændelse ikke er rapporteret som forudsat, sker der ingen opfølgning.*

Jeg noterer mig, at Rigsrevisionen i beretningen beskriver en tæt sammenhæng mellem tab og fund i betydningen af sikkerhedsmæssige hændelser jævnfør Forsvarets sikkerhedsbestemmelse og registreringer i DeMars af tab og fund i en regnskabsmæssig kontekst. Den Værnsfælles Forsvarskommando har i den forbindelse oplyst, at Forsvarets sikkerhedsbestemmelse alene dækker den militære sikkerhed og ikke det forvaltningsmæssige bestemmelsesgrundlag, herunder hvorledes registrering i DeMars skal foretages. Dette kan medføre begrebsforvirring for eksempel ved fysisk fund af ammunition versus en forvaltningsmæssig justering af regnskab som følge af forbrug i forbindelse med en aktivitet, herunder om der er indberetningspligt ved en forvaltningsmæssig justering.

I forlængelse heraf tages det til efterretning, at Rigsrevisionen anbefaler, at der etableres en it-løsning, som kan understøtte en mere fokuseret rapportering, registrering og opfølgning på konstaterede fysiske tab og fund af våben og ammunition, og som gør det muligt elektronisk at hente valid information fra hændelsesrapporter til brug for analyse og opfølgning.

Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse vil derfor undersøge de metoder, andre NATO lande anvender, herunder om eksempelvis Tyskland, som anvender et virksomhedsstyringssystem lignende det, dansk forsvar anvender, og som har været igennem tilsvarende revisionskritik, har en brugbar løsning, der kan understøttes af SAP/DeMars. Alternativt

kan andre muligheder overvejes. Der vil ligeledes blive taget initiativ til forstærket uddannelsesaktivitet samt udarbejdelse af brugervenlige vejledninger vedrørende håndtering, registrering og rapportering i forbindelse med våben og ammunition.

Forsvarets Efterretningstjeneste har oplyst, at der kort inden Rigsrevisionens undersøgelse allerede var gennemført en generel styrkelse af sikkerhedsofficerskurset. Kurset er nu opdelt i et fjernundervisningsmodul, der indeholder en lektion i rapportering og et tilstedeværelsesmodul, hvor der på baggrund af Rigsrevisionens beretning fremover gennemføres cases i rapportering.

Statsrevisorerne kritiserer, at

- *forsvarsministeren således to gange i perioden 2010-2015 har givet Forsvarsudvalget ukorrekte oplysninger om omfanget af våben og ammunition, som Forsvaret har mistet.*

Af Rigsrevisionens beretning fremgår det, at

- *Forsvarets årlige opgørelser af tab og fund af våben og ammunition ikke er baseret på et fuldstændigt grundlag.*
- *Forsvarsministerens svar til Forsvarsudvalget om tab og fund af våben og ammunition er således ikke baseret på en fuldstændig opgørelse af omfanget af tab og fund af våben og ammunition.*

Jeg tager Statsrevisorernes og Rigsrevisionens kritik til efterretning. Det er selvsagt beklageligt, at datagrundlaget for de årlige indberetninger ikke har været fuldstændigt eller kunnet dokumenteres efterfølgende, og at der derfor heller ikke nu er grundlag for nærmere at præcisere de oplysninger, der er indgået i den tidligere forsvarsministers svar til Folketinget. Jeg konstaterer dog med tilfredshed, at forsvarschefen har iværksat en række initiativer, der fremadrettet blandt andet skal medvirke til at sikre, at grundlaget for de årlige opgørelser er retvisende og kan dokumenteres.

Jeg er enig med Rigsrevisionen i, at vi fremadrettet skal have betydeligt større fokus på håndtering af tab og fund af våben og ammunition. Det ligger mig derfor meget på sinde, at vi benytter kritikken til at blive bedre til at sikre en retvisende registrering og håndtering af bortkomst og tilvejebringelse af våben og ammunition i Forsvaret og Hjemmeværnet. Forsvarsministeriet vil følge op på gennemførelsen af de iværksatte tiltag.

Kopi af denne redegørelse sendes til Rigsrevisionen til orientering.

Med venlig hilsen

Peter Christensen